

Cyngor Cymuned Llanuwchllyn
Cadeirydd: Alwyn M Roberts

Cofnodion Cyngor Cymuned Llanuwchllyn

3/3/26

Presennol: Y Cynghorwyr Alwyn Roberts (cadeirydd), Euros Roberts, Beryl Griffiths, Dewi Jones, Heledd Jones, Arwel Jones, Huw Roberts, Lis Puw, Rhodri Jones a Llinos Edwards.

Hefyd yn bresennol: Alan Jones Evans (Cyngorydd Sir) a Huw Antur (Clerc a Swyddog Cyllid).

Cyhoedd: Neb yn bresennol.

3303 Croeso: Fe groesawyd pawb i'r cyfarfod gan y cadeirydd, Alwyn M Roberts ac fe gyfeiriodd at farwolaeth y diweddar Iorwerth Evans, Arddol, a fu'n aelod o'r Cyngor Cymuned am nifer o flynyddoedd.

3304 Ymddiheuriadau: Derbyniwyd ymddiheuriadau gan y Cyng Alwyn Jones.

3305 Datganiadau o fuddiant: Derbyniwyd datganiadau o fuddiant gan y Cyng Alwyn Roberts a Beryl Griffiths yn eitem 3310 (ceisiadau am gymorth ariannol mudiadau lleol).

3306 Cofnodion Cyfarfod Chwefror 2026: Cadarnhawyd eu cywirdeb.

3307 Materion yn codi / materion y Clerc:

- i. Grŵp Cynefin – Datblygiad Maes y Pandy: Nodwyd fod Grŵp Cynefin angen datrys problemau draeniad cyn symud ymlaen gyda chais cynllunio ar gyfer y datblygiad.
- ii. Deffib / Ciosg Cwm Cynllwyd: Atgoffwyd yr aelodau fod sesiwn hyfforddiant i'r ardalwyr ar y defnydd o'r offer yn cael ei chynnal ar Fawrth 4ydd.
- iii. Parcio ger Tŷ'n Ddol: Adroddwyd nad oes gan Gyngor Gwynedd wrthwynebiad i'r Cyngor Cymuned i gofrestru'r safle er mwyn creu maes parcio bychan. Cytunwyd mai'r camau nesaf fydd clirio'r safle, symud ymlaen gyda chofrestru'r tir, ac i greu cynlluniau ar gyfer y safle.

3308 Derbyn adroddiad Cyngorydd Gwynedd: Derbyniwyd adroddiad gan y Cyng Alan Jones Evans, pryd y soniodd fod problemau ar riw Dwrnudon wedi eu datrys, a gwaith atgyweirio ar ffordd Erw Fron ar y gweill. Adroddodd fod Tim Tacluso Ardal Ni Cyngor Gwynedd wedi bod yn gwneud gwaith clirio ym Maes y Pandy, a bod angen datrysiad i faterion Lloches Bws y Lôn. Soniodd fod angen cyllid o Lywodraeth Cymru i uwchraddio Llwybr Tegid, a bod gwli ger mynedfa Ysgol O M Edwards wedi ei chlirio. Cadarnhaodd ei fod yn parhau mewn trafodaethau gyda Chyngor Gwynedd, Adra a Heddlu Gogledd Cymru ynglŷn â pholisi gosod fflatiau Maes y Pandy, a'i fod yn parhau i roi pwysau ar yr awdurdodau i gael datrysiad i'r sefyllfa.

3309 Derbyniwyd adroddiadau'r is-bwyllgorau:

1. Pwyllgor Datblygu:

- a) Llwybrau Treftadaeth Llanuwchllyn - Adroddwyd fod rhai o bolion enwau taith Cwm Cynllwyd wedi eu gosod, a bod trefniadau yn eu lle i osod polion teithiau Peniel a Phenantlliw. Nodwyd mai'r camau nesaf fydd paratoi cynnwys a mapiau i gyd-fynd â'r teithiau ar wefan y cyngor.

Cyngor Cymuned Llanuwchllyn

Cadeirydd: Alwyn M Roberts

- b) Prosiect Enwau Lleodedd: Nodwyd fod cyfarfod pellach yn cael ei drefnu at Fawrth 25ain.
- c) Cynllun Ardal Llanuwchllyn: Fe adolygwyd y cynllun, sy'n rhoi sail i benderfyniadau'r cyngor ar faterion cynllunio etc, ac fe gytunwyd i anfon y cynllun diwygiedig i Adran Gynllunio Parc Cenedlaethol Eryri.
- ch) Cynllun Datblygu Lleol Parc Cenedlaethol Eryri: Nodwyd fod y Parc Cenedlaethol yn gwneud galwad agored am safleoedd i'w argymhell ar gyfer datblygiadau yn y pentref. Cytunwyd fod rôl i'r Cyngor Cymuned i hyrwyddo'r cyfleon yma yn lleol.
2. Pwyllgor Mynwentydd: Nodwyd fod y pwyllgor wedi cyfarfod ar Chwefror 16eg i adolygu ffioedd claddu'r fynwent ac i wneud trefniadau ar gyfer gwelliannau yn y fynwent. Cytunwyd i drefnu sesiwn o glirio yn y Fynwent Newydd cyn y Pasg. Adroddwyd fod tendr cynnal mynwentydd y pentref wedi ei gyhoeddi, a bod gwybodaeth wedi ei dderbyn ynglŷn â hawliau'r cyngor i symud cyrbiau beddi yn y fynwent er mwyn hwyluso torri gwair etc.
3. Pwyllgor Asedau: Nodwyd fod y pwyllgor wedi cyfarfod ar Fawrth 3ydd ac wedi gwneud trefniadau i roi sylw i lochesi bws yr ardal, meinciau, hysbysfyrddau a giât y Fynwent Newydd.

3310 Materion Ariannol:

Cyflwynwyd Adroddiad Ariannol i'r cyngor, ac fe gymeradwywyd taliadau fel â ganlyn:

- Cyflog a threth incwm y Clerc.
- Anfoneb cytundeb glanhau y toiledau.
- Anfoneb nwyddau glanhau y toiledau.
- Taliad blynyddol Swyddog y Fynwent.
- Anfoneb cynnal llwybrau cyhoeddus 2025.
- Anfoneb hysbyseb cytundeb torri gwair y fynwent.

Nodwyd fod incwm y toiledau cyhoeddus am fis Chwefror yn £43.99.

Derbyniwyd nifer o geisiadau am gymorth ariannol gan y cyngor, ac fe gytunwyd ar y cyfraniadau canlynol:

Neuadd Bentref Llanuwchllyn: £1,000

CFFI Glannau Tegid: £200 (swm uwch oherwydd costau Rali CFFI 2026).

£125 yr un i Llen y Llannau, Eisteddfod Llungwyn, Urdd Meirionnydd, Aelwyd Penllyn, CFFI Meirionnydd, Sioe Llanuwchllyn, Cantref, Teulu Gwalia, Gŵyl Llan, Clwb Pêl-droed Llanuwchllyn, Theatr Derek Williams, Y Cyfnod, Criw Eirys, Adran Bentref a Chlwb Llan, Gwersi Offerynnol Ysgol OME, Eisteddfod Genedlaethol yr Urdd a Chylch Meithrin Llanuwchllyn.

3311

Menter Gymunedol Llanuwchllyn: Adroddwyd fod y fenter wedi cytundebau gyda Carol Stitson fel tenant newydd i'r Eagles, a bod y dafarn yn cau am rai dyddiau ar gyfer addurno, gan ail agor nos Iau Mawrth 5ed. Adroddwyd fod gwasanaeth y siop a phapurau newydd wedi eu trosglwyddo i Plas Moduron, ond y bydd papurau newydd ar gael yn yr Eagles ar ddydd Sul.

Cyngor Cymuned Llanuwchllyn

Cadeirydd: Alwyn M Roberts

3312 Cwmni Pum Plwy Penllyn: Adroddwyd fod gwaith o uwchraddio Canolfan Bro Tegid wedi ei gwblhau, a bod y Gwasanaeth Trafnidiaeth Cymunedol wedi cychwyn, gyda galw mawr am y gwasanaeth. Nodwyd fod y cwmni yn parhau i chwilio am wirfoddolwyr i yrru'r car ac i gefnogi'r defnyddwyr.

3313 Materion cynllunio: Derbyniwyd y ceisiadau canlynol:

1. **NP5/71/L277B:** Cais ôl-weithredol i osod bwylter ac amnewid cladin (ffliw ddiwygiedig), 2 Pont Afonfechan, Llanuwchllyn: Nid oedd sylwadau pellach ar y cais.

3314 Gohebiaeth:

- i) Cronfa Cefnogi Cyngorau Cymuned: Derbyniwyd gwybodaeth am y gronfa, sydd yn benodol i gyngorau cymuned a thref, ar gyfer gwneud gwelliannau i ardaloedd.
- ii) Rhaglen Gwella Llefydd Lleol Un Llais Cymru. Derbyniwyd gwybodaeth am sesiwn Gwella Llefydd Lleol ar Fawrth 19eg, ac fe gytunodd y Cyng Lis Puw i fynychu'r sesiwn ar ran y cyngor.
- iii) Menter Môn: Rhaglen Dathlu Gwlân. Derbyniwyd gwybodaeth am ddigwyddiad yng Ngwersyll Glan-Ilyn ar Fawrth 6ed.
- iv) Cwmni Pum Plwy Penllyn: Derbyniwyd llythyr yn gofyn am unrhyw newidiadau i gytundeb cynnal llwybrau cyhoeddus yr ardal. Cytunwyd i wneud cais i dorri gwrych Llwybr Cei.

3315 Ystyried materion lleol y Cyngorwyr: Nodwyd:

- i) Fod uned wyliau newydd wedi ei lleoli yn yr ardal – cytunwyd i holi am ei statws cynllunio.
- ii) Fod y casgliad llyfrau yng 'Nghwprdd y Cyngor' yn y Neuadd Bentref angen cartref newydd. Cytunwyd i roi'r wybodaeth yn Law yn Llaw.

3316 Dyddiad a lleoliad y cyfarfod nesaf: 7/4/26 am 7.30pm yn y Neuadd Bentref.